

ZEYREK

Tarih Araştırmaları Dergisi

Zeyrek Journal of History Studies

2

Tarih araştırmalarına münhasır, altı ayda bir (Aralık ve Haziran) neşredilen, açık erişimli, çift kör hakem sistemini benimsemiş ulusal akademik bir dergidir.

A double-blind peer-reviewed open-access academic journal that is published semiannually (April and October) in the field of Ottoman Studies

SAYI | ISSUE 2 • HAZİRAN | JUNE 2025

İmtiyaz Sahibi | Proprietor

İstanbul Tarih ve Kùltür Derneęi Adına
İbrahim AKKURT

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü | Managing Editor

Mehmet KORKMAZ

İrtibat | Contact

İstanbul Tarih ve Kùltür Derneęi
Ataköy 7-8-9-10. Kısım Mahallesi, E-5 Yanyol, Route İstanbul B Blok, 65/1
Bakırköy / İstanbul (Türkiye)
Telefon | Phone • 0 536 456 74 05
İnternet Adresi | Webpage • <https://zetad.org>
E-posta | E-mail • zetaddergi@gmail.com

Tasarım | Design

Vahdettin ATİK

Baskı | Printed by

Basım Tarihi | Print Date • Haziran | 2025

e-ISSN 3062-3340 ISSN: 3062-3332

Zeyrek Tarih Araştırmaları Dergisi'ndeki makaleler, [Creative Commons Atıntı-Gayriticari 4.0 \(CC BY-NC\)](#) Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır. Bilimsel araştırmaları kamuya ücretsiz sunmanın bilginin küresel paylaşımını artıracakı ilkesini benimseyen dergi, tüm içeriğine anında Libre açık erişim sağlamaktadır. Makalelerdeki fikir ve görüşlerin sorumluluğu sadece yazarlarına ait olup Zeyrek Tarih Araştırmaları Dergisi'nin görüşlerini yansıtmazlar.

Articles in Zeyrek Journal of History Studies are licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 \(CC BY-NC\)](#) International License. Zeyrek Journal of History Studies provides immediate Libre open access to its content on the principle that making research freely available to the public supports a greater global exchange of knowledge. Authors are responsible for the content of contributions; thus, opinions expressed in the articles belong to them and do not reflect the opinions or views of Zeyrek Journal of History Studies.

Editör Kurulu / Editorial Board

Dr. Mesut DEMİR (Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı)
(Baş Editör)

Dr. Rıdvan KAŞIKÇI (Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi Tarih Bölümü)
(Editör Yardımcısı)

Dr. Mustafa Sacid ÖZTÜRK (Kırklareli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler
Fakültesi) (Editör Yardımcısı)

Alan Editörleri

Orta Çağ- Yeni Çağ Tarihi

Dr. Salih DEĞİRMENCİ (Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı)

Askerî Tarih

Doç. Dr. Mehmet KORKMAZ (Millî Savunma Üniversitesi)

Yakın Çağ Tarihi

Dr. Yusuf Ziya ALTINTAŞ (İstanbul Teknik Üniversitesi)

Cumhuriyet Tarihi

Dr. Abdussamed GEÇER (İstanbul Sağlık Bilimleri Üniversitesi)

Müesseseler-İktisat Tarihi

Dr. Ü. Serdar SERDAROĞLU (İstanbul Üniversitesi)

İngilizce Dil Editörleri

Doç. Dr. Harun TUNCER (İstanbul Üniversitesi)

Dr. Hasan Ali ÇAKMAK (Bitlis Eren Üniversitesi)

Yayın Kurulu

Doç. Dr. Mehmet KORKMAZ (Millî Savunma Üniversitesi)

Dr. Sevba ABDULA (Balkan Studies Foundation)

Dr. Yusuf Ziya ALTINTAŞ (İstanbul Teknik Üniversitesi)

Dr. Salih DEĞİRMENCİ (Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı)

Dr. Kasım HIZLI (Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı)

Dr. Rıdvan KAŞIKÇI (Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi Tarih Bölümü)

Dr. Mustafa Sacid ÖZTÜRK (Kırklareli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler
Fakültesi)

Dr. Ü. Serdar SERDAROĞLU (İstanbul Üniversitesi)

Dr. Muhammed Emin TULUM

İbrahim AKKURT (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi)

Ali GÖZELLER (Cumhurbaşkanlığı Millî Saraylar İdaresi Başkanlığı)

Bilim ve Danışma Kurulu

- Prof. Dr. Ömerül Faruk BÖLÜKBAŞI (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa GÜNDÜZ (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Davut HUT (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. İsmail Hakkı KADI (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdulhamit KIRMIZI (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Zekeriya KURŞUN (Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi)
Prof. Dr. Zekai METE (Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Selim Hilmi ÖZKAN (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Hacer Topaktaş ÜSTÜNER (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Gültekin YILDIZ (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Tuncay ZORLU (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Doç. Dr. Salim AYDIN (Millî Savunma Üniversitesi)
Doç. Dr. M. Talha ÇİÇEK (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Doç. Dr. Şefaattin DENİZ (İstanbul Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü)
Doç. Dr. İlhan GÖK (Gümüşhane Üniversitesi)
Doç. Dr. Bekir GÖKPINAR (Bandırma Onyedli Eylül Üniversitesi)
Doç. Dr. Ceyhan GÜLER (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. Ersin Kırcı (Kocaeli Üniversitesi)
Doç. Dr. Ökkeş Kürşad KARACAGİL (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. Ensar KÖSE (İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa)
Doç. Dr. Burcu KURT (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Doç. Dr. Hülya TOKER (Yozgat Bozok Üniversitesi)
Doç. Dr. Yunus UĞUR (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Sacit UĞUZ (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi)
Doç. Dr. Andelko Vlasic (Josip Jurij Strossmayer University of Osijek)
Doç. Dr. İsmail YAŞAYANLAR (Düzce Üniversitesi)
Dr. Dragana AMEDOSKI (Belgrad Tarih Enstitüsü)
Dr. Serhat ASLANER (Millî İstihbarat Akademisi)
Dr. Ömer Faruk CAN (Sakarya Üniversitesi)
Dr. Osman EZİCİ (Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı)
Dr. Abdussamed GEÇER (Sağlık Bilimleri Üniversitesi)
Dr. Kübra FETTAHOĞLU (Kırklareli Üniversitesi)
Dr. Mesut GÜVENBAŞ (MSB Arşiv ve Askeri Tarih Daire Başkanlığı)
Dr. Elma KORIC (University of Sarajevo)

Dr. Abdullah al-MAMUN

Dr. Vladeta PETROVİC (Belgrad Tarih Enstitüsü)

Dr. Volodymyr POLTORAK

Dr. Fatih SARIKAYA (Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi)

Dr. Serdar TABAKOĞLU (Kırklareli Üniversitesi)

Dr. Ahmet TEKİN (İstanbul Üniversitesi)

Dr. Sefer YAZICI (TBMM Kütüphane ve Arşiv Hizmetleri Başkanlığı)

Bu Sayının Hakem listesi / Referee List For This Issue

Prof. Dr. Mehtap ÖZDEĞER (İstanbul Üniversitesi)

Doç. Dr. Yakup AKKUŞ (İstanbul Üniversitesi)

Doç. Dr. Alev Azra DURAN (Bağımsız Araştırmacı)

Doç. Dr. Merve KARAÇAY TÜRKAİ (Gümüşhane Üniversitesi)

Dr. Burak AKIN (University of Miskolc)

Dr. Öğr. Üyesi Hasan Ali ÇAKMAK (Bitlis Eren Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Sakine AKCAN EKİCİ (Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Onur GÜNDAY (Celal Bayar Üniversitesi)

Dr. Öğr. Üyesi Fatih SARIKAYA (Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi)

Dr. Ahmet TEKİN (İstanbul Üniversitesi)

Öğr. Gör. Dr. Abdussamed GEÇER (Sağlık Bilimleri Üniversitesi)

SUNUŞ /

FOREWORD

Zeyrek Tarih Araştırmaları Dergisi (ZETAD), ikinci sayısı ile akademi dünyasının yeniden karşısında. İlk sayımız hem üniversite bünyesinden hem de dışından gördüğü ilgiyle bizleri memnun etti. Bu ilgi, ZETAD ekibini yeni sayılar için daha dikkatli ve gayretli olmaya sevk ediyor. Nitekim elinizdeki sayıda da bu anlayışla hazırlanmış önemli makaleler ve kitap değerlendirmeleri bulunmaktadır.

İlk makalede Mustafa Türk, Balıkesir'in tarih öncesi dönemine odaklanarak edebî kaynaklar ve arkeolojik veriler ışığında kentin bir haritasını çıkarmaktadır. İkinci makalede Ayşenur Erdoğan, Yeniçerilerin az bilinen bir görevi olan İstanbul'un asayiş ve düzenini sağlama rolünü ele almaktadır. Nermin Genç ise Osmanlı Devleti'nde önemli bir eğitim kurumu olan Enderun Mektebi'ndeki öğretmenler üzerine hazırladığı makalesiyle dergimize katkıda bulunmuştur.

İktisat tarihi açısından önemli bir konu olan panayır ve pazar yerlerinin idari ve sosyo-ekonomik yapısı, Ercüment Balcı'nın büyük ölçüde arşiv belgelerine dayanan çalışmasıyla dördüncü makale olarak dergimizde yer almaktadır. Derginin beşinci ve son araştırma makalesi ise Osman Nihat Bişgin tarafından kaleme alınmış olup Türkler ile Macarlar arasındaki ilişkilere dikkat çekmektedir.

Bu sayıda ayrıca iki kitap değerlendirmesi bulunmaktadır. Tuğba İsmail Kacır'ın Kriter Yayınları'ndan çıkan "*Mısırlı Napolyon*": *Alman Çağdaşları Gözünden Kavalalı Mehmed Ali Paşa* başlıklı eseri Osman Kara tarafından; Esmâ Gül Yetiş Doğan'ın Vakıfbank Kültür Yayınları'ndan çıkan *Osmanlı İç Borçlanma Sisteminde Modernleşme: 1839-1881* başlıklı eseri ise Ü. Serdar Serdaroğlu tarafından değerlendirilmiştir.

Son olarak dergimizde bir belge neşri ve bir vefat yazısı yer almaktadır. Mesut Demir, Zeyrek Camii ile ilgili bir belgeyi Latin

harflerine aktarmıştır. Ayrıca, 2025 yılında aramızdan ayrılan Prof. Dr. Emre Dölen için merhumun talebesi Doç Dr. Gülşah Eser tarafından kaleme alınan anma yazısı da bu sayıda okuyucuyla buluşmaktadır.

Gelecek sayılarda buluşmak dileğiyle...

Editör Kurulu

Dr. Mesut DEMİR

Dr. Rıdvan KAŞIKÇI

Dr. Mustafa Sacid ÖZTÜRK